

Kiss Ottó

A bátyám öccse

(Társas)

Amikor az ember talál egy tárgyat,
amiről nem tudja, hogy mire való,
akkor nézegeti alulról, felülről,
forgatja a kezében, és hümmög,
hogyan vajon valaminek a része-e,
vagy ez maga a valami.

Aztán elgondolkodik,
és felteszi magának a kérdést,
hogyan lehet-e valamire használni,
vagy csak úgy van a világban.
Mert vannak olyan dolgok,
amelyek csak úgy vannak a világban:
vagy soha nem voltak jók semmire,
de azért egyszer még jók lehetnek,
vagy pedig annyira régiek,
hogy már egyáltalán nem jók.

Szerencsére a régi tárgyakra múltjuk van,
éppen olyanok, mint az emberek:
minél idősebbek, annál több a múltjuk,
annál inkább lehet őket szeretni vagy nem szeretni,
és ha az ember ismeri valamelyiknek a múltját,
akkor nehezen tud lemondani róla,
nehezen tudja otthagyni egy idegennek,
ha pedig egyáltalán nem ismeri,
akkor csak ránéz a tárgyra,
és azonnal érzi, hogy tetszik-e neki vagy nem,
beleszeret első pillantásra vagy nem,
és azt is rögtön tudja, hogy hazaviszi vagy nem.

Persze ha eleve nem otthon találta.

Nem akarok hancegni,
de én elég sok tárgyat hazahoztam már,
elég régóta gyűjtöm őket a polcomon,
csigaházat, gesztenyét, kavicsot,
dobókockát lekopott pöttyökkel, csavaralátétet,
kerék nélküli Hot Wheels Jaguárt,
gallyakat csúzlinak meg ilyesmit.

Lehet, hogy mindez valakinek csak limlom,
kacat meg szemét,
mint mondjuk a bátyámnak,
de én akkor is ragaszkodom hozzájuk,
mert számomra igenis értékesek,
és az értékük éppen az együtt töltött időben van,
hisz én találtam őket,
én hoztam haza őket,
azóta pedig összeköt minket a múlt,
az én múltam meg a tárgyaké,
így aztán a bátyám hiába is mondja,
hogy dobjam ki őket a francba,
mert ő is nagyon jól tudja, hogy úgyse fogom megtenni,
hisz ő se dobálja ki az emlékeit,
mert neki is vannak kis műanyag bizgentyűk a polcán,
meg süni agyagból,
amiket a barátnőjétől kapott,
és amikre azt mondja, hogy többet érnek,
mint bármelyik legó,
mert ha ránéz valamelyikre,
mindig a barátnője jut eszébe,
vagyis hát egy-egy történet a kapcsolatukról.

Én ezzel úgy vagyok,
hogy ha a tárgyaimért nekem valaki legófigurákat ajánlana,
mondjuk a bátyám,
hát erősen elgondolkodnék,
hogy odaadjam-e őket,
mert nem volna azért annyira egyszerű a döntés,
hisz attól is függne ugye,
hogy milyen figurákról van szó,
nekem is megvannak-e már,
vagy nincsenek,
és ha nincsenek,
akkor meg tudnám-e őket venni,
ha akarom.

Persze nekem is vannak olyan tárgyaim,
amelyeket biztosan nem adnék oda egyetlen legóért sem,
mert azokról mindig a bátyám jut eszembe,
vagyis hát egy-egy történet a kapcsolatunkról.
Elég csak ránézni a kesztyűre, amivel dudálni lehet,
a szemüveg-lencse-helyettesítő kólásüvegemre,
vagy bármelyik legómra,
máris tele vagyok szép történetekkel,
de különösen a mozdonyhoz meg a vasúti kocsikhoz köt örök emlék,
mondjuk azok meg eleve legók,
nem sok értelme volna őket lecserélni legókra.

A bátyám azt elismeri,
és ebben tökéletesen igazat adok neki,
hogy nem minden történet szép,
hogy mindenkinek vannak rossz emlékei,
és hogy a rosszat nem feltétlenül kell egy életen át hurcolni,
hisz vele is előfordult már például,
hogy összeveszett a barátnőjével,
de hát az ember társas lény,
ezért nem sokáig bír egyedül meglenni,
tehát előbb-utóbb szüksége lesz a másikra,
így aztán ők mindig őszintén megbocsátottak egymásnak,
és az őszinte megbocsátás után már egyikük se emlékezett a rosszra,
nem idézték fel többet az összeveszéseket még magukban sem,
mert hát ki az a hülye,
aki rossz kapcsolatot akar a másik emberrel.

Na, ezzel én is pont így vagyok,
mert néhányszor már mi is összevesztünk a bátyámmal,
csak hát a mi esetünkben semmi értelme az őszinte megbocsátásnak,
mert ugye én szemüveges vagyok,
és köztudomású,
hogy a szemüvegesek nem felejtenek.

Ha jobban belegondolok,
nemcsak összeveszéseink voltak,
nagyritkán – néhány naponta – előfordult az is,
hogy irigykedtünk egymásra,
vagy egymás tárgyaira,
és persze az is megesett,
hogy rivalizáltunk egymással,
hogy ki a jobb,
hogy ki a szebb,
hogy ki az okosabb,
csak hát valójában ezekkel a dolgokkal
sincs mit kezdeni,
mert lehet ugyan, hogy ő a szebb,
hisz neki mégiscsak van barátnője,
de hogy én vagyok az okosabb,
az nem kérdés,
mert ugye a bátyámnak nincs szemüvege,
és az is köztudomású,
hogy a szemüvegesek nemcsak hogy nem felejtenek,
de okosabbak is.

Azt viszont,
hogy kettőnk közül ki a jobb,
még nem sikerült eldöntennem.

De azért azt megfigyeltem,
hogy a bátyám mostanában sokszor
úgy beszél velem, mint egy felnőtt,
legtöbbször azonban mégse úgy cselekszik.
Olyanokat mond például,
hogy tartsam tiszteletben a magánszféráját,
ami azt jelenti, hogy lehetőleg soha ne menjek be a szobájába,
de amikor én elmélyülten rendezgetem a tárgyaimat a polcomon,
ő simán bejön az enyémbé, és azt mondja,
hogy gyere, tesó, sakkozzunk,
vagy hogy gyere, társasozzunk,
közben meg hozza magával az okostelefonját,
direkt azért, hogy idegesítsen,
mert tudja, hogy legjobban azzal szeretek játszani.
Ha meg elkérem, akkor persze nem adja ide,
ám arra azért sosem felejt el emlékeztetni,
hogy ő is csak tizenkét éves korában kapta meg az elsőt,
és hogy legyen türelmes,
várjam ki azt a néhány hónapot,
míg nekem is lesz,
aztán majd játszhatok vele kedvemre.
Amikor pedig végre ráveszem magam,
hogy na jó, akkor sakkozzunk,
vagy hogy na jó, akkor társasozzunk,
és kezdem felállítani a sakkfigurákat vagy előkészíteni a társast,
ő már nyomkodja is a telefonját,
levelezik a barátnőjével,
hogy oké, meg hogy mikor jössz.
Sokszor még játék közben se hagyja abba,
és ha történetesen legyőzöm,
akkor meg olyan közönyös tud lenni az arca,
mintha nem is érdekelné, hogy vesztett.
Visszavágót is csak addig akar,
míg nincs itt a barátnője,
mert amint megjön,
már teszi is ki a táblát az ajtajára,
hogy BELÉPNI TILOS! meg hogy TESÓKNAK IS!,
aztán begubóznak a szobába, és azt hiszik,
hogy nem tudom, mi folyik ott.

Hát elárulom, hogy nagyon is tisztában vagyok vele,
hisz nem most jöttem le a falvédóról,
tudom, hogy mire megy ki a játék,
tudom, hogy szerelmeskednek,
sőt lehet, hogy még csókolóznak is.
De az biztos, hogy mindig annyira halkán beszélnek,
hogy hiába fülelek,

nem hallom tisztán, mit mondanak,
pedig direkt nem zörgök a legóval,
csak koncentrálok az ajtó előtt,
és még arra se gondolok,
amikor a bátyám elesett a biciklijével,
nehogy kuncogjak vagy elnevessem magam.
Inkább minden idegszállammal figyelek,
hegyezem a fülem,
ám gyakran még ez sem elég,
mert úgy suttoznak,
hogy az embernek hallókészüléket kell tapasztania az ajtóra,
hogy legalább azt megértse, miről van szó.

A múltkor például a bátyám azt mondta,
vagy hát nem is mondta, hanem suttogta,
hogy mostanában egész jókat lehet velem beszélgetni,
hogy mostanában egyre gyakrabban tud velem sakkozni meg társasozni,
mert néha már majdnem olyan vagyok, mint egy kiskamasz,
és hogy időnként persze szokott azért nyerni hagyni a társasban,
hisz mégiscsak ő a nagytestvér,
és hogy legyen nekem is sikerélményem.

Ez persze nem igaz,
nem szokott nyerni hagyni,
akkor is csak azért mondta,
mert nem volt mit tennie,
aznap kétszer is legyőztem,
és ez neki éppen kapóra jött,
egy kis füllentéssel máris a maga javára fordíthatta az egészet,
csak el kellett hitetnie a barátnőjével,
hogy hagyott nyerni,
máris ő lett a jó ember,
legalábbis kettőnk közül biztosan a jobb.

Később azért felmerült bennem az is,
hogy esetleg tényleg hagyott nyerni.

De ha hagyott nyerni,
akkor az azt jelenti,
hogy ő valóban jó ember.
Nálam mindenképpen jobb,
mert én meg azt feltételeztem róla,
hogy füllentett.

Meg még azt is jelenti,
hogy fontosabb vagyok neki,
mint a győzelem.

Azért az jó érzés, hogy az embernek ilyen bátyja van.

Meg az is jó, hogy pont én vagyok az öccse.

De az a legjobb, hogy ez már örökre így is marad.

Németh János:
Sellő